

zerkesztőség és kiadó hivatal

Eszt. SIMC FFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMEÉNYEK,

Állás- és házadási körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Állás- és házadási körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 10 ft —
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy órára 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopettisoregyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
Nyilttér 4 hasábsopettisoreért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda november 25.

229. szám

A szerb sereg tönkre verve.

A tegnapi és mai nap folytán érkezett táviratok beteljesülését jelentik annak, a mit már pár nap előtt, midőn Szilivniczánál ismételt vereségeket szenvedett a szerb hadsereg, megjósoltunk. A szerb hadosztályok a végbement egy sül és daczára sem bírták többé föltartoztatni a három napi folytonos diadalok által vérszemet kapott bolgárokat s hadállásaikból kiüzetve, az országutól, melyet a bolgárok elfoglaltak, leszorítottva, járatlan hegyi utakon, nagyrészt hadi készletek hátrahagyásával, menekülnek haza, folyvást kergettetve a bolgárok által.

Már tegnap délután egy táviratunk, minden más magyar lapot megelőzve, jelentette, hogy a bolgár fejedelem a viszsza vonuló szerbeket üldözve, egész Czari brodíg, a szerb határszélig nyomult elő s most onnan küldi szét diadalmas táviratait, hol még egy hét előtt a szerbek főhadiszállása állt, mikor azt hitték, hogy a bolgárokkal elbánni nekik csak gyerekek.

Csufosabb kudarcot még alig vallott egy jól felfegyverezett, begyakorlott nagy hadsereg egy számra sokkal kisebb, rozslu fegyverzett, mindennel hiányosan ellátott sereggel szemben.

Mint a „Temps“ tudósítója írja, az egész bolgár hadseregben egyetlen egy törzstiszt van, azt is egy hónappal eze őt nevezték. A muszka tiszték kilépése folytán a bolgár hadsereg egyszerre meglett fosztva összes törzstiszteitől, úgy hogy most kapitányok vezérlelnek egész ezredeket, hadosztályokat és mégis ez a rendezetlen, csupa ujonczokból, önkénytesekből álló sereg verte szét a szerbeket, a mi a szerb táborbar vezénylő képességeit nagyon siralmas világításba helyezi.

Nem kételkedünk, hogy a szerb csapatok vitézül harcoltak, minden távirat ezt jelentette tudtuk, hogy a szerb nép nem gyáva; de valami nagy lelkesedés

sem lehetett a hadjárat iránt annyit már látunk; a vezérő tábornokokban pedig teljesen hiányzott a hadve éri tehetség s még a felelősség érzetével sem bírnak az elpocskolt vér- és pénzért s együgyű hadi tudósításaikkal még most is, mikor már a tények világosan állanak ország világ szeméi előtt, nevétségessé teszik magukat.

Belgrádi tudósítások szerint még mindig döntő csatát várnak — természetesen most már szerb területen; mert most már nem a hódításról van szó, hanem arról, hogy saját hazájokat védjék, mert a győztes bolgár had nem áll meg a határszélnél, hanem visszaadja a kölesönt s most már szerb területre fog benyomulni, — hacsak a nagyhatalmak közbenjárása véget nem vet a harcoknak.

Könnyen ugyan nem fog az menni. Az elbizakodott bolgár fejedelem most már nem akar hallani fegyverszünetről, ámbár védura, a szultán maga ohajtja azt. De ha több oldalról történik ez irányban nyomás reá, végre mégis csak engedni fog. Csakhogy a nagy hatalmak egyetértő beavatkozására kevés a remény. Milán király nem fogadta meg a hatalmak békére intő tanácsait s lépésének következményeit viselnie kell.

Mireánk nézve a balkáni szláv népek ez egymás közti harca egészen közönyös dolog, addig míg az föl nem forgatja a Balkán félziget egyensúlyát. Mi józanul nem viseltethetünk ellenszenvvel a bolgárok iránt, de valami nagy barátságára sincs okunk irántuk. A szerbekkel egy idő óta meglehetősen sives szomszédai viszonyban voltunk, de nem felelhetjük, hogy ez a jó viszony nem régi keletti s főleg Milán király személyes baráti érületének köszönhető.

Sajnos, hogy a hadi szerenese fordulata Milán királyt oly veszedlybe sodorhatja, mely aztán már reánk nézve sem lehetne közönyös. Az Obrenovics dinasztia fenmaradása Szerbia trónján bizosíték a barátságos szomszédai viszonyra. Tudjuk, hogy az a párt, mely

idáig Milán király ellen szakadatlan összeküvéseken törte fejét, nekünk is ellenségünk s ha a szerb fegyverek valóban szégyenletes kudarcát legalább otthonn hazájok földjén nem sikerül egy nagyobb szabásu győzelemmel helyre hozni, féni lehet, hogy e háborumak nagyon keserű gyümölcsei lesznek, Mennél jobban lelkesedett a nép e háboru mellett, mennél inkább biztos diadalok reményében ringatta magát, annál nagyobb a csalódás után ingerültsége is és a szerb radikálok, eddig úgy tapasztaltuk, nem szoktak semmi eszközzel visszariadni. A mit felhasználhatnak az ábalok gyűlölt dinasztia ellen.

Zádor Lajos elnöki megnyitó beszéde.

A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete, új helyiségeinek 1885 nov. 21 én tartott megnyitási ünnepélyére.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Mint minden családi, úgy az egyleti életben is, a külső terjeszkedés és lakási nagyobbulás mint egy tényező az előrehaladás és nagyobbulásoknak, és majd minden ily esetben családi ünnepélyekkel szokták megülni. A mi szerény egyletünk is tagjainak összetartása által ma azon kedvező helyzetben van, hogy ezen szép helyiségekben üthette fel sátorát. Ezen kedvező helyzet ki folyásából ragadta meg egyletünk választmánya az alkalmat: e mai családi ünnepély rendezésére.

Önök előtt tisztelt tagtársaim ugyan szükségtelen bővebben fejtegetnem egy letünk hivatását; valamint az egyesületi élet szükséges voltát. A mai előrehaladott korban minden pályán hivatott egyéntek igényel és ma már hazánkban is mindinkább teret foglal a kereskedelem — mint főtenező hivatásos eszméje

Jelenre már igen sok mód nyujtatik, hogy hazánkban a kereskedőpályán levők is, kellő szakképzettséget sajátíthassanak el maguknak; különösen városunkban a kereskedő testület által városi és kormány segítséggel egy oly közép tanoda tartatik fenn, mely az országban a második tekintélyes hasonló intézetnek — igen bátran elmondható.

Mindazáltal nagyon szükséges az ifjusági egyesületek mindinkább való terjedése és erősítése, hogy a már realis pályán levő ifjak — kell emes szórakozás mellett — egygyüttesen folytathassák önművelés által a kereskedelmi szakismeretek bővítését. Továbbá az ily ifjusági egyesületek fő hivatása, a magyar nyelv ápolása és terjesztése, hogy végre valahára a magyar kereskedő, ne csak nevében legyen magyar, hanem minden tettében és eszelekedetében tartsa első szent kötelességének: hazája nyelve terjesztését,

A midőn tehát önöket tisztelt tagtársaim a legszélyesebben üdvözölöm ezen új, kényelmes otthoukban: kívánom, hogy önök itt minden időben kellemesen és harmonosan töltsék idejüket; igyekezzenek is önök ezen egylet szép hivatása teljesítésére mennél több pártolókat és tagokat gyűjteni, hogy egyletünk — mint eddig — úgy ezután is — feaúlhasson és hivatását kellően betölthesse

Egyleti életünk 18 évi működésére engedjék meg tisztelt hölgyeim és uraim; hogy egy rövid visszajárlantást tehessenek és azt dióhája szorítva önöknek a következőkben előadhassam:

Az 1866-ik év folyamában városunk kereskedő ifjusága közül többekek alkalma nyílt megösmernedni a pesti kereskedő ifjak társulatával. Látták és tapasztalták, hogy mily nagy mértékben segíti elő a fiatal kereskedők civilizációját egy oly egyesület, mely az ifjuság szabad idejének kellemes szórakozására van hivatva, s mely alapelveinél fogva leghatalmasabb tényezője az önművelődésnek.

Fellobbant keblükben a kartársi szeretet lángja, s szilárd elhatározásukká vált ama szép eszme megvalósítása, hogy a debreczeni kereskedők is létesítsenek hasonló, kört A kezdeményezők Ersek Lajos, Karácsonyi Kálmán és Máté Ferencz valának. Ok szerettek az eszmének propagandát, igyekeztek az ületi főnököknek az ügy iránti érdek lődését kinyerni és végre ok tartották meg nagy érdeklődés mellett 1866 jun. 3-án az első értekezletet melyben egyhangulag kimondott, hogy a debreczeni kereskedő ifjuság komolyan ohajtja a tervezett kör megalakítását, hol alkalma nyíland a farszázó napi munka után, szabad idejét komoly és tanulmányos szórakozással eltölteni.

Midőn tehát az ifjuság már elvben megáéva tette a tervezetet: küdöttéséleg tisztelt Csanak József urnál és felkérték: miszerint fogadjja el a bizottság elnöki tisztségét, hangsúlyozván előtte, hogy az ifjuság csak is azon esetben reméli tervét megvalósítani

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A kettőnk története.

Rajz Vértési Gyulától.

A legutolsó gyerek is tudja Csebrege, hogy az öreg Röhögő Petinek hiányzik egy kereké. Mikor végig tipeg az utcán a falu apraja, nagya utána ödül, s kiabálva kérdezetik.

— Miért nevet Peti bácsi?
— Hi, hi, hi . . . mert jól esik s olyan jóízű kacajba tör ki, hogy a könnye is ki esordul utána.

Aztán tovább csoszog, rengeteg nagy csizmájában, vállára vetett rongyos, fakó szűrőben.

Félhangosan mormog magában valamit. — Időnkint pedig kitor belőle a vad kacagás.

— Hihihí!
De olyan valami megmagyarázhatatlan érzés fogja el az embert mikor azt a vén összetörődött, kétrét görnyedt embert hallja kacagni.

Nem a szivből fakadó jókedv hangja az — hanem inkább valami más. — Szekszor kérdezősködtem az öregtel, — hátha kitundék tőle valamit venni, előbbi élete történetéből. De ő makacsul halgatott. S felelete mindenre csak az az ostoba kacagás volt.

Egy szép nyári délután kinn sétáltam a szőlőhegyek között. Utam éppen az öreg kunyhója előtt vitt el.

Mert télen nyáron ott lakott abban a rongyos kunyhóban a hegyoldalon, a mit maga tákolt össze, gerendából, deszkából meg egy rakás vályogból — de még ezelőtt vagy tíz esztendővel.

Azóta nem javított rajta egy válogot se. Pedig az eső az oldalát ugyancsak jól ki mosta, a télvizi hótól a gerendái ugyancsak megpedeztek, s a résekben bizony tisztességesen beszivárgott az eső, befűtött a szél.

Hanem az öreg nem sokat gondolt vele. — Beöngyölte magát kopott nagy bundájába — azután végignyult azon a rakás száraz galyon amit télire össze szokott hordani galibája egy szögletébe — s hallgatta a besivító szelet és nézte a lassan beszivárgó cseppeket.

No, hanem akkor nyári idő volt mikor én a Peti bácsi rezidentája előtt találtam magamat Szép csöndesen beléptem. — Az öreg nem vett észre. — Háttal ült felém, a földön.

Arcozát a tenyerébe hajtá, s a mint nézett maga elé mereven, hosszasan, ránczos kicserzett arczán végig gördült egy köny után a másik.

Megőrültem, hogy olyan alkalmas időben jöttem. Most talán feltárja szivét előtem. — meg tudok talán multjából egyet mást.

Szegény öreg! nagyon fájtak a te szivednek valami. — Nesztelenül közeledtem feléje. Kezemet a vállára tettem.

— Péter bácsi!
Megrázkódott, felugrott, s a mint meg látott nevetve kérdezte.

— Az urfi az? hihihí . . .
— En vagyok nem haragszik hogy háborgatom.

— Hihihí . . . az urfi nem lehet haragudni.
— Miért sít?

— En? . . . hihihí . . . a szemembe esett valami oszt nem akart kijünni.

— Mondja meg igazán, ugye nyomja valami a szivét.

— Hihihí . . . ez a nehéz bunda. — Hiába volt minden fakgatásom nem lehetett kivenni belőle semmitsem. Minden kérdésemre azzal az ő buta röhögésével felelt.

Hanem azért mikor elakartam menni, az öreg nem eresztett.

— Ne menjen még. Az urfi olyan jó. Milyen kár . . . hihihí . . . nagy kár, nagyon nagy — dörmögte mint egy magához beszélve.

— Micsoda nagy kár, Péter bácsi?
— Hogy az urfi . . . megházasodik . . . hihihí.

Elnevettem magam.

— Én is nevettem . . . hihihí . . . most is nevetek még . . . hihihí.

— De hát mi nagy kár van abban, ha én megházasodom?

As öreg mintha nem is hallotta volna kérdésemet csak dörmögött tovább.

— Szép is, fiatal is, jó is, nagyon szereti azt a kit elvesz . . . én is szép voltam, fiatal voltam, jó voltam, nagyon is szerettem . . . hihihí . . . ne vegye el urfi. Megütözéssel néztem az öreg emberre. miket beszél ő itt össze vissza. Szegény örült.

Az pedig csak ült ott előttem, bamba szeméit rám szögezve s olyan kérő hangon motyogta — ne vegye el, ne vegyen el senkit.

II.
Most, sok, sok idő mulva ujra vissza jöttem arra a helyre a hol egykor legboldogabb napjaimat töltöttem, a hol minden

helyhez egy, egy édes emlék kötött, ahol egykor annyi szeretet ölelt át.

Vége van. Mindennek vége A boldog napok emléke mint valami ál m oszlott szét Az édes emlékek még jobban felszakgatják a sziv sebeit. A kik szerettek — azok meghaltak, a kik gyűlönek — azok élnek.

Mindjárt az első napokban, mikor hazajöttem, eszembe jutott az öreg Peti. Kérdezősködtem felőle. Azt mondták, hogy tavaly tette el. Jót tett az isten véle mikor elvette.

Megtudtam azután rola egyebet is Akadtam egy vén paraszt emberre, a ki elmondta a történetét.

Nagyon egyszerű elcsépelet história de akin megesik az megőrül belé, ha érző szive van.

Most aztán már magérttettem, a szegény öregnek utolsó szavait mikor olyan összefüggéstelenül beszélte.

. . . Szép is voltam, fiatal is voltam, jó is voltam, nagyon is szerettem . . . Tulajdonképeni nevén András Péternek hívták azt kéremalásan, Szemrevaló, derék munkás legény volt. Kaphatott volna különböző leányt is mint az a volt kit az oltárhoz vezetett. De az a menyecske ugy babonázta a szegényt, hogy se látott, se hallott, Pedig láthatott volna is hallhatott volna is. Már mátkakorában is széltibe hosszába kacagtattott a legényekre A hamisságáról meg ugyan csak eleget beszéltek neki, de Péter rá sem hallgatott. Egyszer is egy legényt aki kérte ne vegye el azt az asszonyt, úgy vágott föbe; hogy menten lefordult a lóczáról. Ha vissza nem tartjuk ott veri agyon egybést egybe.

Mikor azután elvette, hát jól is életek ok egy darabig. Hanem hamar vége szakadt a menyecske jószágának.

szomszédok pontosan teljesítenek.

sithatni, ha egy oly férfi fogja őket vezetni mint Csanak József; kinél ügybuzgóság szilárd akarattal párosul, s kit az ifjuság mint szerető jó atyát tisztel, érte lelkesül. Csanak ur a reá ruházott tisztséget elfogadta s a küldetésnek adott válaszában kiemelte, hogy örömet találja abban, ha leendő pályatársainak a maguk tökéletesbítésére, a célhoz vezető utat feltalálni segíthet. Hogy mennyire segítette Csanak ur az ifjuságot célja elérésében; azt a következmények fényesen igazolják.

Miután már Csanak József ur volt a bizottság vezére, mindenki megvolt győződve, hogy az ifjuság óhaja rövid idő alatt valószínű fog.

1867 február 17-én tartotta meg Csanak ur az alakuló közgyűlést városunk tekintélyes kereskedőinek és az ifjuság nagy részvétele mellett. — Ezen gyűlés az ifjusági kör szükségessé voltát kimondván, kiküldötte az alapszabály szerkesztő bizottságot mely azt a kereskedő testület befolyása mellett: beható tanulmányozás után kellőképen össze állította.

Hogy Csanak ur az alakítás munkálatait mily kiváló tapintattal, — mily mély megfontolással és mily fáradhatatlan buzgalommal vezette és végezte; azt azok tudják legjobban, kik neki segítettek. — Sokat, — na gyon sokat kellett küzdenie és fáradsnia, míg a különböző nézeteket és balfogalmakat képes volt eloszlatni; — de egy oly rendkívüli tett erővel, szilárd elhatározással és ritka lelki jóssággal megdöntött férfiu: mint Csanak ur nem ösmert oly akadályt, melyet a kitűzött nemese eszme érdekében, — lelközdenie képes nem volna. — Le is küzdötte férfias szilárdsággal — mind ama nehéz akadályokat, melyek az ifjusági kör létesülésének útjában állottak, és midőn már a megalakulásnak mi sem állott útjában, a célhoz vezető ösvény teljesen ki volt egyenlítve: Csanak ur visszavonulása az aktív működéstől — elhagyta az elnöki széket. — De ezen visszavonulása csak látszólagos volt, mert továbbra is szőre ő gondos Maccenas maradt az egyesületnek. Lemondása alkalmával kijelentette, Csanak ur, hogy az egyesület érdekét továbbra is igyekezni fog előmozdítani és megígérte, hogy az egyesület költségei fedezésére tagsági díj címén éventenként száz forintot fog járulni s e mellett az egyesület rendelkezésére, bocsátotta saját könyvtárának azon műveit, melyek a kereskedelemre és rokon ágaira vonatkoznak.

A milyen tisztelet és szeretett tárgya volt Csanak ur Debreczen kereskedőinek e kimagasló alakja — akkor; éppen úgy a jongunk érte most is. 18 év mult el azóta és Csanak ur most is főpátrónusa egyesületünknek, az ő jóvoltából bírjuk e díszes helyiséget s leginkább neki köszönhetjük egyesületünk fenállását és virágzását.

E helyen megemlítendő meg, hogy egyesületünk megalakításának nagy munkájában Csanak József ur vezérlete alatt Handl Vilmos, Máté Ferencz Kopp János — néhai Telegdy Gyula, Szabó Kálmán Hochholzer Udön, néhai Makó István, Lobmayer János Huszár Károly, Ersek Lajos Karácsonyi Kálmán, Tikos István és ifj. Kardos László urak szereztek magunknak kiváló érdemeket. Csanak József ur lemondása után (1869-ben) Szepesy Antal ur foglalta el az elnöki széket, ki Csanak urnak minden tekintetben méltó utódja volt; az ő elnöksége alatt tetemesen gyarapodott és erősödött az egyesület: csak egy bál is 750 fital gazdagította az egyesület pénztárát. Szepesy ur buzgó és tapintatos vezetési képességével oly színvonalra emelte egyesületünket, miszerint min-

den öndiesekvés nélkül mondhatjuk, hogy egyesületünk az ország rokon egyesületei között az elsők mellett foglal helyet: és valóban benső örömeinkre szolgáló felsége koronás királyunk azon előismerő kegye, melylyel kereskedő osztályunk eme érdemeiben gazdag — tagját legközelebb kitüntette.

Ott láttunk később az elnöki székben néhai Makó István, Doszpoly János, Máté Ferencz, ifj. Kardos László, Roehltz Arthur ifj. Kuncz József, Szabó Kálmán urakat s végre a mult évben János József urat; kik büszkén mondhatjuk, hogy hivatásukat, híven és lelkiismeretesen töltötték be, kiváló gondot fordítottak arra, hogy a tagok a kellemes szórakozás mellett, szellemi előhaladásra is nyerjenek tápanyagot.

Rendeztetett a kereskedelmi tanintézet tanári karának szives közreműködése mellett számtalan hasznos és tanulságos felolvasás; majdnem minden évben esti tanfolyam, s hol számos egyesületi tagnak volt alkalma el-sajátítani a kereskedelmi pályához tartozó szaktudományokat.

Egyesületünk ez idő szerint elég szilárd alappal bír arra nézve, hogy jövője is virágzó lehessen; ehhez csak a kereskedő ifjuság buzgalma és a kereskedői kar rokonszeve és támogatása szükséges; ebben pedig a multakbani szerzett tapasztalatok után — kételkedni nincs okunk.

Ugy legyen! Szives megjelenésükért és türelmükért fogadják tisztelt hölgyeim és uraim mély köszönetemet,

Közegészségi és köztisztasági szabályrendelet.

(Javaslat)

1. §. A ház belső és külső részeinek tisztántartása a háztulajdonost vagy ennek megbízottját, esetleg a bérlőt illeti.
2. §. A háztulajdonosok, valamint a járda vonalán lakás és üzlethelyiségeket bérlők kötelesek a házaik előtti járdát tisztán tartani, azt minden nap lesepertetni, ápril 1-től november 1-ig naponként reggel 7 óráig tiszta vízzel fellocsolgatni, télen a havat letakarítani, ónas időben hamuval, homokkal, vagy fűrészpórral behinteni.
3. §. A háztulajdonosok vagy bérlők kötelesek a hatóság által elrendelt fertőtlenítésekkel teljesíteni.
4. §. Szemetet, trágyát, törmelékot, havat vagy rothadó anyagot az utcára kihordani valamint portörlnök és szőnyegnek az ablakon vagy ajtón az utcára való kirázása tilos.
5. §. Minden háztulajdonos köteles udvarán a szemet és trágya ideiglenes elhelyezésére szolgáló szeméttartót csináltatni.
6. §. A háztulajdonos, bérlő vagy megbízott köteles a szeméttartóban ideiglenesen elhelyezett szemetet és trágyát a szeméttartó megtelése után azonnal, különben pedig: minden évben kétszer március és október végéig, a hatóság által megjelölt helyekre kihordatni.
7. §. A szemet és trágya kihordásával megbízott tartozik a szemetet és trágyát akként szállítani, hogy az az utcán el ne hulljon.
8. §. Árnyékszék és pecegödörök tisztítása csak este 9 óráig reggel 5 óráig legmentes szivattyú és hordókban engedtetik meg. Az ürüléket csak az e célra hatóságilag kijelölt helyekre szabad hordani.
9. §. Köteles minden háztulajdonos a szükségnek megfelelő árnyékszékot csináltatni

és pedig ha azon utcában földalatti csatorna létezik, ezentul mindenkor a csatornára, mely az utcai csatornával kötendő össze ha pedig az utcában ilyen még nincs, szabályszerű emésztőgödörök készítenők.

10. §. Büzhöd levek és más tisztátalan folyadékok földalatti csatorna hiányában az utcára nyíll árkokba nem vezethetők, hanem kötelek és ezéira a háztulajdonos, ezen szabályrendelet életbe léptetésétől számított hat hónap alatt emésztő gödört csináltatni.

11. §. Azon területen, hol az utcák földalatti csatornával vannak ellátva, tartozik minden háztulajdonos jelen szabályrendelet érvényreemelésétől számított két év alatt saját házából az utcai csatornába vezető földalatti csatornát készíttetni.

12. §. A háztulajdonos tartozik a házából a főcsatornába vezető földalatti csatornát kitisztíttatni.

13. §. Nyers bőröknek szárítása és rakározása csak iparhatóságilag engedélyezett telepeken történhetik.

14. §. Oly ipartelepeknek felállítása, — melyek büzös kigőzölgesekkel, vagy büzös folyadékok elválasztásával van kapcsolatban ezentul a városban leendő felállítása meg nem engedtetik.

15. §. Addig is míg a nélkülözhetlen közbiztonság felállíttatni, a városban csak a iparhatóság által engedélyezett udvarokon felállított vágótelepeken lehet a vágást eszközölni, ezekben is oly feltétellel, ha az egész ségi tekintetben megfelelőek találhatók s a vér és egyéb állati hulladékok a levágás után 3 óra alatt a városon kívül e célra kijelölt helyre szállíttatik, a vágóhely pedig tisztán tartatik.

16. §. A város területén sertés tartás, hizlalás tilos; megengedtetik azonban, hogy házi szükségletre minden egyes belvárosi telken 2-2 db. külvárosi telken 4-5 db sertés hizlalathassék, az e tekintetben megkivántató közegészségi szabályok megtartása mellett.

17. §. Sertés fürdőcsák készítése meg nem engedtetik.

18. §. Az utcáknak, köztutaknak bármikénti bemooskolása tilos.

19. §. Az utcáknak, áruczikkék vagy termények fel és lerakása alkalmával beszemetelese esetében, tartozik az illető fél a beszemetelet térséget saját költségén megtisztíttatni.

20. §. Háziállatoknak az utcán legeltetése meg nem engedtetik.

21. §. Lovaknak és marháknak az utcai étetése általában tilos. Bérkocsik és egyéb bérjárművek birtokosainak az etetés csak állomási helyükön; vásárra jött szekereknek pedig csak e vásár ideje alatt vásári állomásokon és egyedül csak tarisznyájából engedtetik meg.

22. §. A bérkocsik és egyéb bérjárművek tulajdonosai kötelesek állomásaikat mindig tisztán tartani, a trágyát az e célra saját költségükön készített tartályokban összegyűjteni és elszállítani, állomási helyeiket napanként négyszer bő vízzel lemosni, ápril 1-től október végéig pedig úgy állomási helyeiket mint a trágyatartó ládakat napanként frösztelenteni.

Bérkocsik és egyéb bérjárművek állomásait csak jól kikövezett és csatorna nyíláshoz közel levő helyek jelölendők ki.

23. §. Az ezen rendszabályok ellen elkövetett kihágások, a mennyiben a büntető törvénykönyv másként nem intézkedik, 2 forinttól 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatóság esetében pedig 4 frtra terjedhető elzárással büntetendők.

A debreczeni új kövezetvám.

II.

Ezen lap nov. 16-iki számában felszólaltunk az iránt: hogy a város és közönsége érdekében nem helyesüljék a kövezet vámnak az eddigihez képest tervelt túlságos felélemelését, annak az áruczikkék szerint sokféle-képeni osztályozását, egyszerűsítést: hogy annak keresztülvitele és életbe léptetése — szélesebb körbeni tanulmányozás és megvitatás nélkül — ily rövid idő alatt szándékoltatik a városi hatóság által.

Azt reméltük: hogy felszólalásainknak meglesz azon eredménye, hogy más oldalról is hozzá szól valaki ezen fontos kérdéshez, mely annyira bele fog Debreczen város minden osztályu lakosságának érdekébe, vagy pedig a tervelt új tarifa nyilvános közlése által felvilágosítottunk a felől, hogy kifejezett aggodalmaink menyiben indokoltak és menyiben nem.

Sajnáljuk hogy ez nem történt, csupán azt látjuk hogy a holnap tartandó városi bizottsági közgyűlésre a tanács előterjesztést fog tenni e tárgyban. A közgyűlési tárgysorozatban csak az említettük, hogy a kövezetvám és vásárhelyi piacze jövedelem bérbeadásáról van szó, azonban azt sejtjük miszerint ebben a felemlített új vámtarifán is benne rejlik.

Nem szándékunk az előbbeni czikünkben felsoroltakat ismételni csupán azt akarjuk még jeleni, hogy az új tarifa tervzet a mi viszonyainkat tekintve nem csak inpraktikus, de igazságtalan is: mert egy és ugyanazon áruczikk után ha vasuton érkezett ide, sokkal magassabb kövezeti vám fi-

zetendő, mint ha tengelyen szállítottott volna, mely szomszéd községből.

Végre nem felejtünk egyebet, mint a város törvényhatósági bizottsága tagjainak figyelmébe ajánljuk az ügyet, hogy a holnap közgyűlésen abban egy határozatnak: hogy az Debreczen város forgalmának, ipar és kereskedelmi érdekének kárára ne legyen.

N. y.

Napi hírek.

A Tisza Kálmán jubileumakor a debreczeni szabadelvű párt által a „Bika” szálloda disztermében nov. 29-én este 8 órákor rendezendő bankettor a jegyek 1 frt 50 krjával válthatók a Bika kávéházában, továbbá Szepesi és Kereskes, Zádor Lajos és Katz Jakab kereskedésében.

A háborúról szóló távirataink iránt városunk minden körében nagy érdeklődés mutatkozik, úgy hogy a délutáni órákban egymást érik a látogatók szerkesztőségünkben. Minden fontos eseményről egy nappal előbb értesül a közönség lapunkból, mint az ide eikésve érkező fővárosi lapokból. Így a szerbek kudarczairól, a szlívenczi vereségekről, Sándor fejedelem ezíribródi tartózkodásáról mi már tegnap este hirt adtunk, holott a fővárosi hírlapoknak csak ma ide érkezett számai hozzák e sensatív híreket. A háború jelen állásáról apunk mai vezércikké a nézetet nyújt, míg az újabb eseményeket ma délután érkezett távirataink között találhat meg olvasóink. Bizonyítal ezek is olyan hírek lesznek, melyeket csak a holnap megérkező budapesti lapokban találhat meg a közönség.

A holnapi városi közgyűlés gazdag lesz fontos tárgyakban, melyek a tekintetes biz. tagoknak bizonyára legnagyobb részét össze fog gyűjteni, mert mindvégig közzé találhat a tárgysorozatban olyan ügyet, mely őt kiválóbb mértékben érdekli. Ott van például az 1886-dik évi közközltség előírnyzata; melyik városatyának nem fekszik szívére a város pénzügyeinek jó rendje? De meg ez a költségvetés mennyi különféle érdeklet érint: a gazdálkodót, az iparosot, sőt nagyon természetes, hogy még a magánzókat is. Lesz alkalma a tekintetes közgyűlésnek bebizonyítani ugyancsak bő mértékben, hogy még mindig ékessége az áldozat készség, a jótékonyk érénye. A beregmegei kultúregylet hazafiságához folyamodik, hogy a részére a városból házankénti gyűjtés által bejött összeg kiegészítessék a város jóhírnevéhez méltóan. Segélyért zörgetnek az egyházak is; a kálvinisták s lutheránusok templomépítéshez, illetve iskola felállításhoz kéri a támogatást. A kollégium, a közművelődés e leg-hatalmasabb intézete Debreczennek, szintén a város gyámolítását kéri, hogy gazdag könyvtára mellett nyilvános olvasó szobá rendezhessen be, és tarthasson fenn. A kisdékedért is áldoznia kell a városnak. A Fröbel gyermekkert csak a város által existálhat. Más humanitáikus ügyek is előkerülnek. Halálai fogunk jelentést az új kórház építésé ügyének jelenlegi állásáról. Talán erre nézve határozatot is kell hoznia a közgyűlésnek; de a közegészségi és köztisztasági szabályrendeletet bizonyosan meg fogja állapítani. De res nek jelentős anyagi ügyek is. A kereskedelmi iskola szeregyeztetése ide számítható, ha bár erkölcsi szempontból is szép dolog, s csak dícséretre válthatik ha újból megteszi a város. A terménycsarnok folyamodása is figyelmet érdemel, s nem kevésbé a kövezeti vámt és vásárhelyi piacze jövedelem bérbeadás. De Hajdumegyének az újváros-debreczeni országut kiépítése tárgyában intézett átnata is bőles megfontolást és elintéztést kíván. Megjegyezzük hogy Csávolszky Lajos most előtanulatlakat tétet egy Debreczentől B. Ujvárosra át Csege — Egyekig vezetendő helyi érdekű vasutára melyik lenne Debreczennek jobb vasut-é vagy kavicsos országut?

A tejesarnok szövetkezet. Aból az ajkalmából, hogy nálunk erős mozgalm indult meg egy tejesarnok felállítása iránt, nem lesz érdektelen ha néhány sorban említést teszünk a budapesti központi tejesarnok szövetkezetnek vasárnap tartott rendes évi közgyűlésén felolvasott igazgatói jelentéséről. E szerint a budapesti tejesarnok szövetkezetnél alig három év alatt: az üzlet kereskedelmi része annyira fejlődött, miszerint

Az augusztusi vására indultunk Gyöngyösré. A menyecske süttöt főzött elátott az utrá minden jófélelvel.

Azután mikor elbucszott a urától olyan rivást csapott, hogy még a szomszédok is összeszaladtak. Alig tudtak kiszakadni egymás karjából.

Egészen ráuntamutközdődn Péterre mert folyvást csak felesége dícséretével volt tele a szája.

Ejh! de kár is, hogy úgy szerete azt az asszonyt!

A szentgyörgyi pusztánál jutott eszébe Péter komának hogy valamit otthon felejtett.

Hiába beszéltem neki, hogy ha van esze, hát csak nem megy vissza két órányiról. De bizony visszamegy. El is akart indulni. gyalog. Nohát akkor menjünk együtt! Es visszafordultunk. Visszamenőbe gondolkodtam is róla, hogy ez a Péter aligha nem föllentett most. Csak egy csókjára szomjazik még a szép menyecskének.

Hogy azután beértük a faluba a kocsit a kerteknél hagytuk s bementünk gyalogosan.

Benyitunk a házba — egy lelket se találunk. A mindenes gyerek azt mondja hogy ki ment az asszony az erdőbe.

Nosza! utána! Hiába mondtam, hogy a felesége nélkül is megtalálhatja amit keres. Rám se halgatott mint akit kergetnek — úgy rohant ki a terek felé. — En meg utána.

Nem sokat kellett keresgelnünk hamar ráakadtunk az asszonyra.

Ott ült egy vén cserfa alatt, csakhogy... másodmagával,

Puha karjával magához ölelte a legényt

s úgy csókolta a száját, mihtha a lel két nkarta volna kicsókolni.

András Péter pedig csak állt egy helybo, — mintha a lába gyökeret eresztett volna.

Egyszerre csak kitért belőle egy iszonyú, tató kacagás. Nem hallottam olyat se az előtt se azóta. Még a lelkem is fázik bele ha most rá gondolok.

Nem szólt az egy szót se csak kacagott de nem úgy ahogy az emberek szoktak de mint valami elkárhozott lélek.

Azóta aztán az esze meghabórodott. Hej de kár volt, hogy annyira szörette azt a gyalázatos személyt!

Csakhogy megkönyörült valahára rajta az Isten. Be nagy jót is tett vele. —

Még most is sokszor eljárók abba a kis rongyos kunyhóba a mely valaha az öreg Röhögő Péteré volt.

Kidőlt, bedőlt az egész, tetejét felibe elhordta már az őszi szél. Oldalát ki mosta már a sok eső. Egy-egy szarufája két-törve hever a padmalyon.

Hányszor üldögélek azon a rongyos kis szupágyon amelyiken az öreg szokott volt ülni.

Eszembe jutnak utolsó szavai... ne vegye el... ne vegyen el senkit.

Hej de jó lett volna megtartani!

Ezembe jut azután az is a mit az az öreg paraszt mondott — egyszerű historia — de akin megcsik az megőrül belé.

Nem igaz én sem örültem meg belé. Pedig talán jobb lett volna!

3-400
a menj
A lefö
ter sz
és ezé
lett a
tízta t
ti tejm
esett te
liter na
terre át
második
napban
zet pénz
mert a
62,000
ve van.
Játosné
gyászok
róinknak
tunk vé
töknek
vesek
nyilván
ho 25-én
napról a
kező vas
f. nov. 1
vasó est
ciművé
olvasója
tagja ny
ritanul
júk a kö
jegyzője.
ettermé
fog játsz
cellista
hány dar
zó A n e
küsznek
ifj. Balog
czi Buda
igérkező
szülnék
—
„Az aran
mely a k
szással a
diak” op
pet Valer
Péntek, a
a Sárge
Szombato
kal össze
1885. év
congressu
Makróczy
dapestre u
la jutalon
társulat
heten Kö
azután h
— A
zó p ó t t
gyaitatni.
A helybel
irata az
ügyében.
polgármes
— A
közigazgat
vette kezd
Gyöngyös
desügyi m
Jelen volt
szorgos n
főtelügyel
tak igazat
Balogh Mi
Fröcsinsz
Kálmán bi
tási bizott
Károly biz
ga Dilmont
Dobozy M
Csapó Fe
megye, K
Mike Péter
rencz a m.
részéről K
kálatoakra
nőke vett
igazgatási
Sárán köz
a magyar
czeni g
indulna ki
érinati (Deb
ságára az e
lévő legelő
szágutra ér
falusi téglá
Ujtalunál a
összeköttet
fogja. Ind
deli végén,
gén, Péter
rendűek két
csaj alatt h
igazgatási
a B-Ujfalui
zonytalan e
nyire nincs
szolgalmi na
szerint Győ
tól eltérőleg
h. talmazást

